

TILUSJÄRJESTELY ON MONIPUOLINEN KIINTEISTÖRAKENTEEN KEHITTÄMISEN VÄLINE

**KIINTEISTÖRAKENNE ON OSASSA
SUOMEA ERITTÄIN EPÄEDULLINEN.
TILAKOON KASVU TIETÄÄ MAATILOJEN
LOHKOJEN LUKUMÄÄRÄN JA TALOUS-
KESKUSÄISYYDEN KASVUA.**

Suomalainen kiinteistö rakenne on saavuttanut nykyisen tilansa osana yhteiskunnan kehittymistä. Maanmittarit ovat antaneet rakenteeseen oman leimansa, mutta pääosa kehityksen suunnasta on syntynyt maankäyttöön eri vuosikymmeninä kohdistuneista erilaisista tarpeista. Maanomistajien omat mahdollisuudet vaikuttaa kiinteistö rakenteen ongelmiin ovat rajalliset. Kiinteistö rakenteella on kuitenkin merkittävä vaikutus heidän harjoittamansa elinkeinotoiminnan kustannuksiin ja alueen elinvoimaisuuteen. Maa- ja metsätalousministeriölle vuonna 2016 luovutetun selvityksen mukaan tilusjärjestelyllä on toteutettavissa kehitys, jonka saavuttamiseen voi muilla keinoin kulua 6–8 sukupolvea. Selvitys perustuu toteutetuissa tilusjärjestelyissä saavutettuun tulokseen ja muutoin peltolohkojen keski-koossa tapahtuvaan hitaaseen kasvuun.

**VIIME VUOSINA ON PANOSTETTU
ETENKIN ENNEN VUOTTA 2015
KÄYNNISTYNEISIIN JÄRJESTELYYHIIN**

Tilusjärjestelytoimintaan on kohdistunut 2010 luvulla paineita valtiontalouden säästötoimenpiteiden takia. Tilanne ollut haastava, koska käynnissä olevien

tilusjärjestelyjen laajuus ylitti säästötoimenpiteiden alkaessa selkeästi käytettävissä olevan määrärahatason. Tilusjärjestelyissä keskityttiin etenkin vanhimpien tilusjärjestelyjen eteenpäin vientiin ja uusien tilusjärjestelyjen käynnistämisen osalta on oltu varovaisia.

**2000-LUVUN ALKUPUOLISKOLLA
ON PANOSTETTU ERITYISESTI
PELTOALUEIDEN JÄRJESTELYYHIIN**

Säästötoimenpiteistä huolimatta 2000-luvulla toteutetuissa tilusjärjestelyissä on parannettu tilusrakennetta yli 110 000 hehtaarin alueella. Peltoa tästä pinta-alasta on ollut 70 000 hehtaaria. Kappalemäärissä laskettuna vuoden 2000 jälkeen on valmistunut 78 peltotilusjärjestelyä ja 3 metsätilusjärjestelyä. Vuosina 2019–2020 valmistuvien peltotilusjärjestelyjen yhteenlaskettu pinta-ala tulee olemaan noin 20 000 hehtaaria.

NYT UUSIA ALUEITA TYÖN ALLE

Työt uusien järjestelyjen osalta ovat nyt vahvasti esillä. Vanhempi tilauskanta saadaan valmiiksi ensi vuonna ja tämä mahdollistaa uusien tilusjärjestelyjen etenevän. Siis sellaisten tilusjärjestelyjen, joissa on tarvetta tehdä merkittävää rakenteellista muutosta sekä tilussijoituksen että tie- ja kuivatusverkon osalta.

On mielenkiintoista nähdä, miten hallitusohjelmaan kirjattu peltorakenteiden

Tilusjärjestelyllä parannetaan ja nykyaikaistetaan tilusrakennetta.

kehittämishjelma vaikuttaa tilusjärjestelyjen edistämiseen. Joka tapauksessa tilusjärjestelyt tarvitsisivat tilusrakenteen kehittämishjelman, jossa tavoite on asetettu vuoteen 2030.

TILUSJÄRJESTELYLLÄ MONIPUOLISET VAIKUTUKSET

Tilusjärjestelyjä on perusteltu aikaisimpina vuosina etenkin maatilataloudellisilla hyödyillä. Yhä enemmän perusteisiin on noussut mukaan myös muita vaikutuksia.

Yhteiskunnalliset vaikutukset nähdään tänä päivänä entistä tärkeämpänä osana tilusjärjestelytoimintaa. Hyvinä esimerkeinä ovat järjestelyt, joissa on pystytty vaikuttamaan mm. liikenneturvallisuuteen, ympäristöpäästöihin, alueen elinvoimaisuuteen. On tärkeää kuitenkin huomata, että viljelijöiden ja yhteiskunnan edut kulkevat rinnakkain.

Timo Potka
Johtaja
Maanmittauslaitos